

PATVIRTINTA

Lazdijų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro direktoriaus 2022 m. sausio 25 d. įsakymu Nr. VSBV1-16

**LAZDIJŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURO
VISUOMENĖS SVEIKATOS SPECIALISTO, VYKLANČIO SVEIKATOS PRIEŽIŪRĄ
MOKYKLOJE PAREIGINIAI NUOSTATAI**

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šie pareiginiai nuostatai nustato Lazdijų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro (toliau – biuras) visuomenės sveikatos specialisto, vykdančio sveikatos priežiūrą mokykloje (toliau – specialistas) ir dirbančio pagal darbo sutartį, savivaldybės teritorijoje esančiose ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose ugdomų mokinių pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas (toliau kartu vadinama – mokykla) kvalifikacinius reikalavimus, profesinę kompetenciją, funkcijas, teises, atsakomybę ir pareigas.
2. Visuomenės sveikatos specialistas darbe vadovaujasi Lietuvos Respublikos įstatymais, Seimo ir Vyriausybės nutarimais, Sveikatos apsaugos ministro įsakymais ir kitais teisės aktais reglamentuojančiais visuomenės sveikatos priežiūrą, Lazdijų rajono savivaldybės tarybos sprendimais, biuro nuostatais, biuro direktoriaus įsakymais, vidaus ir darbo tvarkos taisyklėmis, šiais pareiginiais nuostatais ir kitais biuro vidaus kontrolę reglamentuojančiais teisės aktais.
3. Pareigybės paskirtis – saugoti ir stiprinti mokinių sveikatą, aktyviai bendradarbiaujant su ugdymo įstaigų mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais), mokytojais, pagalbos mokiniui specialistais, mokyklos vaiko gerovės komisija.
4. Pareigybės grupė – Specialistai.
5. Pareigybės lygis — B lygio pareigybė, kuriai būtinas ne žemesnis kaip aukštesnysis išsilavinimas ar specialusis vidurinis išsilavinimas, įgytas iki 1995 metų arba A2 lygio pareigybė, kuriai būtinas ne žemesnis kaip aukštasis išsilavinimas.
6. Pareigybės pavaldumas – Biuro direktoriui.

II SKYRIUS

KVALIFIKACINIAI REIKALAVIMAI

7. Specialistas turi atitikti šiuos kvalifikacinius reikalavimus:

8. Specialistas turi turėti aukštąjį universitetinį biomedicinos mokslų srities visuomenės sveikatos krypties išsilavinimą ir bakalauro ar aukštesnį kvalifikacinį laipsnį ar jam prilygintą išsilavinimą.

9. Aprašo 8 punkte nurodytą kvalifikaciją turinčiam specialistui prilyginamas specialistas, Lietuvos Respublikoje baigęs vieną iš šių studijų programų:

9.1. medicinos felčerio, felčerio-laboranto, sanitarijos felčerio, higienos felčerio, higienisto (išskyrus burnos higienisto), felčerio, vaikų įstaigų medicinos sesers, medicinos sesers, akušerio, bendrosios praktikos slaugytojo ir turintis atitinkamos profesinės kvalifikacijos diplomą, iki 2014 m. sausio 1 d. dirbęs ar tebedirbantis specialistu, atsakingu už sveikatos priežiūrą Mokykloje, vykdančioje ikimokyklinio ugdymo programą, ir papildomai baigęs ne trumpesnius kaip 36 val. visuomenės sveikatos priežiūros tobulinimo kursus, suderintus su Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija;

9.2. medicinos felčerio, felčerio-laboranto, sanitarijos felčerio, higienos felčerio, higienisto (išskyrus burnos higienisto), felčerio, vaikų įstaigų medicinos sesers, medicinos sesers, akušerio, bendrosios praktikos slaugytojo ir turintis atitinkamos profesinės kvalifikacijos diplomą, dirbantis specialistu, atsakingu už sveikatos priežiūrą mokykloje, vykdančioje bendrojo ugdymo programą, ar profesinėje mokymo įstaigoje, ir papildomai baigęs ne trumpesnius kaip 160 val. visuomenės sveikatos priežiūros tobulinimo kursus, suderintus su Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija.

10. Užsienyje įgyta specialisto profesinė kvalifikacija pripažįstama Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

II SKYRIUS

PROFESINĖ KOMPETENCIJA

11. Specialisto profesinės kompetencijos suvokiamos kaip asmens dalykinių ir bendrųjų kompetencijų visuma, reikalinga sėkmingai profesinei veiklai ir esanti pagrindu sėkmingai vykdyti visuomenės sveikatos priežiūrą mokykloje. Specialistas turi:

11.1. išmanyti ir suvokti visuminę (holistinę) sveikatos sampratą ir biopsichosocialinį sveikatos modelį;

11.2. išmanyti ir suprasti vaiko raidos anatominius, fiziologinius ir psichologinius ypatumus;

11.3. suprasti ir atpažinti vaikų ir paauglių sveikatos rizikos ir apsauginius veiksnius bei įvertinti jų santykinę svarbą;

11.4. išmanyti ir suprasti visuomenės sveikatos priežiūros sistemos, kaip sudedamosios Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos dalies, struktūrą, funkcijas;

11.5. išmanyti ir suprasti Lietuvos Respublikos įstatymus, kitus teisės aktus, reglamentuojančius vaikų ir paauglių sveikatos priežiūrą, sveikatos saugą bei stiprinimą, Pasaulio sveikatos organizacijos, Europos Sąjungos ir kitų tarptautinių organizacijų dokumentus vaikų ir paauglių sveikatos bei raidos klausimais;

11.6. išmanyti ir suprasti sveikatos stebėsenos pagrindus, analizuoti ir vertinti mokinių sveikatos ir gyvenimo rodiklius, mokyklos bendruomenės sveikatai poveikį darančius veiksnius;

11.7. gebėti nustatyti sveikatos stiprinimo prioritetus mokykloje, pagrįsti sveikatos ugdymo arba stiprinimo programų reikalingumą;

11.8. gebėti koordinuoti mokyklos bendruomenės veiklą visuomenės sveikatos srityje;

11.9. išmanyti ir suprasti sveikatos stiprinimo pagrindus, gebėti formuoti sveikos gyvenimo nuostatas, skatinti sveiką gyvenimą taikant šiuolaikinius metodus ir mokymo formas;

11.10. išmanyti ir suprasti vaikų ir paauglių dienos režimo, sveikos mitybos, fizinio aktyvumo skatinimo, psichikos sveikatos ir jos sutrikimų, psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo ir kitų žalingų gyvenimo įpročių, sužalojimų ir smurto, lėtinių neinfekcinių ligų prevencijos, asmens ir burnos higienos, lytiškumo ugdymo ypatumus ir principus;

11.11. išmanyti ir suprasti vaikų užkrečiamųjų ir neužkrečiamųjų ligų epidemiologijos, epidemiologinės priežiūros, šių ligų profilaktikos principus ir metodus;

11.12. suprasti ir gebėti vertinti mokinių mokymo(-si) aplinkos atitiktį visuomenės sveikatos saugos reikalavimams, dalyvauti skatinant mokyklos aplinkos sveikatinimo pokyčius;

11.13. išmanyti ir suprasti ugdymo proceso organizavimo ypatumus poveikio sveikatai požiūriu;

11.14. išmanyti ir gebėti taikyti mokinių maitinimo organizavimo principus teisės aktų nustatyta tvarka;

11.15. išmanyti ir gebėti atpažinti gyvybei pavojingas būkles, suteikti pirmąją medicinos pagalbą, koordinuoti pirmosios pagalbos teikimą;

11.16. gebėti suteikti pirmąją emocinę pagalbą emocinių sukrėtimų ir savižudybės grėsmės atvejais, įvertinti tęstinės pagalbos poreikį (psichologinės, socialinės, edukacinės ir kt.) ir nusiųsti pas atitinkamą specialistą;

11.17. gebėti organizuoti ir teikti mokinio, sergančio lėtine neinfekcine liga(-omis), savirūpai reikalingas paslaugas teisės aktų nustatyta tvarka;

11.18. išmanyti ir suprasti vaiko teises ir socialines garantijas;

11.19. išmanyti bioetikos pagrindus, gebėti taikyti duomenų apsaugos, įskaitant asmens sveikatos informacijos konfidencialumą, reikalavimus;

11.20. turėti teigiamą požiūrį į savarankišką ir visą gyvenimą trunkantį mokymąsi, nuolat tikslingai atnaujinti žinias ir lavinti įgūdžius;

11.21. suprasti savo stipriąsias ir silpnąsias savybes, gebėti pateikti asmeninę profesinę poziciją;

11.22. planuoti ir organizuoti savo profesinį ir asmeninį mokymąsi individualiai ir grupėje;

11.23. taisyklingai vartoti kalbą realioje ir virtualioje profesinėje aplinkoje;

11.24. naudotis informacinėmis technologijomis, atlikti darbui aktualios informacijos paiešką: žinoti, atrinkti ir naudoti patikimus informacijos šaltinius, kritiškai vertinti informaciją;

11.25. naudotis šiuolaikinėmis komunikacinėmis priemonėmis ir socialiniais tinklais perteikiant vaikams ir paaugliams profesinę ir kitą informaciją;

11.26. rengti informacinę ir metodinę medžiagą bei ją pateikti atsižvelgiant į tikslinės grupės poreikius;

11.27. pagarbiai, nevertinant ir be išankstinių nuostatų bendrauti, užmegzti ryšį su mokiniais, jų tėvais ir skatinti jų aktyvų bendravimą ir bendradarbiavimą, dalyvavimą veiklose;

11.28. bendrauti su specialiųjų poreikių turinčiais vaikais;

11.29. bendradarbiauti su mokyklos bendruomenės nariais, dirbti komandoje, organizuoti jos veiklą skatinant imtis poryčių ar spręsti užduotis, prisiimti atsakomybę;

11.30. naudoti atvejo vadybos principus, gebėti spręsti konfliktus;

11.31. bendrauti su mokyklos bendruomene, visuomene ir žiniasklaida, pristatyti savo veiklą ir jos rezultatus;

11.32. nusistatyti savo veiklos vertinimo kriterijus, pasirinkti jiems vertinti reikalingą metodiką;

11.33. pasirinkti adekvačią tyrimo strategiją, struktūrą ir metodus projektuojant tyrimą.

III SKYRIUS

ŠIAS PAREIGAS EINANČIO SPECIALISTO FUNKCIJOS

12. Šias pareigas einančio specialisto funkcijos:

12.1. atsižvelgiant į konkrečios mokyklos, savivaldybės bei šalies visuomenės sveikatos priežiūros poreikius ir prioritetus, visuomenės sveikatos specialistas, kartu su mokyklos bendruomene, parengia metų veiklos plano projektą, suderina jį su biuro direktoriumi ir pateikia mokyklos vadovui;

12.2. tvarkyti formoje Nr. 046/a „Medicininis pažymėjimas“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. V-120 „Dėl privalomų sveikatos statistikos apskaitos ir kitų tipinių formų bei privalomų sveikatos statistikos ataskaitų formų patvirtinimo“, nurodytus mokinio asmens, įskaitant sveikatos, duomenis, juos analizuoti;

12.3. rinkti, kaupti ir analizuoti stebėsenos (ne asmens) duomenis apie mokinių gyvenimą:

12.3.1. bendrus duomenis, pagal kuriuos negalima tiesiogiai ir (ar) netiesiogiai nustatyti asmens tapatybės;

12.3.2. apibendrintus socialinius ekonominius duomenis;

12.3.3. sveikatos elgsenos duomenis;

12.3.4. rizikingo elgesio duomenis;

12.3.5. subjektyvaus vertinimo duomenis.

12.4. teikti išvadas ir pasiūlymus dėl mokinių sveikatos būklės mokyklos bendruomenei (ne rečiau kaip 1 kartą per metus);

12.5. su bent vienu mokinio, pradėjusio lankyti mokyklą ir ugdomo pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio ir pradinio ugdymo programas, tėvų (globėjų, rūpintojų) aptarti mokinio sveikatos stiprinimo ir saugos poreikį, o kitų mokinių – pagal poreikį;

12.6. identifikuoti mokinių sveikatos stiprinimo ir sveikatos žinių poreikį, sveikatos raštingumo lygį atsižvelgiant į jų amžiaus tarpsnius;

12.7. mokyklos aplinkoje identifikuoti visuomenės sveikatos rizikos veiksnius;

12.8. teikti siūlymus dėl mokinių sveikatos stiprinimo ir mokyklos aplinkos sveikatinimo priemonių įtraukimo į mokyklos strateginius veiklos planus mokyklos administracijai (ne rečiau kaip vieną kartą per metus);

12.9. organizuoti mokinių sveikatos stiprinimo priemonių ir mokyklos aplinkos sveikatinimo priemonių įgyvendinimą ir įgyvendinti jas pagal kompetenciją;

12.10. dalyvauti planuojant ir įgyvendinant sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendrąją programą ar kitą sveikatos ugdymo veiklą mokykloje;

12.11. teikti sveikatos žinias mokyklos bendruomenei apie sveikatos išsaugojimą bei sveikatos stiprinimo būdus, mokyti pritaikyti jas praktiškai;

12.12. teikti ir (ar) koordinuoti pirmosios pagalbos teikimą mokykloje;

12.13. tikrinti mokinių asmens higieną;

12.14. padėti mokyklai įgyvendinti asmens sveikatos priežiūros specialistų rekomendacijas mokiniams, sergantiems lėtinėmis neinfekcinėmis ligomis;

12.15. planuoti ir taikyti užkrečiamųjų ligų ir jų plitimo profilaktikos priemones pagal kompetenciją;

12.16. dalyvauti įgyvendinant užkrečiamosios ligos židinio ar protrūkio kontrolės priemones;

12.17. konsultuoti mokyklos ar maitinimo paslaugų teikėjų darbuotojus, atsakingus už mokinių maitinimą, sveikos mitybos ir maisto saugos klausimais;

12.18. prižiūrėti mokinių maitinimo organizavimo atitiktį Maitinimo organizavimo ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir vaikų socialinės globos įstaigose tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. V-964 „Dėl Maitinimo organizavimo ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir vaikų socialinės globos įstaigose tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatytiems reikalavimams;

12.19. dalyvauti mokyklos vaiko gerovės komisijos veikloje ir įsivertinant mokyklos veiklą;

12.20. prižiūrėti ėminių paėmimą ligos nustatymo tyrimui atlikti ir (ar) savitestavimą bei patvirtinti elektroninę tyrimo užsakymo formą;

12.21. vykdyti kitus, pagal kompetenciją, direktoriaus pavestus darbus.

IV SKYRIUS

SPECIALISTO TEISĖS, ATSAKOMYBĖ IR PAREIGOS

13. Visuomenės sveikatos specialistas iš mokyklos administracijos, mokyklos savivaldos institucijų, pedagogų ir švietimo pagalbos specialistų turi teisę gauti savo funkcijoms vykdyti reikalingą informaciją apie konkretaus mokinio ugdymo sąlygas, kartu nurodant mokinio vardą, pavardę, gimimo datą ir klasę. Siekiant užtikrinti tinkamą užkrečiamųjų ligų ir jų plitimo profilaktikos priemonių taikymą ir dalyvaujant įgyvendinant užkrečiamosios ligos židinio ar protrūkio kontrolės priemones, visuomenės sveikatos specialistas iš mokyklos administracijos be kitų šiame punkte nurodytų asmens duomenų turi teisę gauti ir mokinio asmens kodą.

14. gauti tinkamas darbo sąlygas ir aprūpinimą reikiamomis priemonėmis nustatytoms funkcijoms vykdyti.

15. teikti pastabas ir pasiūlymus sveikatos priežiūros mokykloje darbo sąlygoms gerinti ir darbo organizavimui tobulinti.

16. naudotis įstaigos archyvine ir tematine medžiaga, biuro duomenų bazėje sukaupta informacija, reikalinga darbui.

17. Visuomenės sveikatos specialistas atsakingas už:

- 17.1. padarytas klaidas, aplaidumą ar netinkamą jam priklausančių pareigybinių funkcijų vykdymą, teisių bei kompetencijos viršijimą, konfidencialios informacijos paviešinimą;
- 17.2. padarytą žalą įstaigai dėl savo kaltės ar neatsargumo;
- 17.3. klaidingą, nesavalaikę informaciją pateiktą biuro direktoriui, aptarnaujamos mokyklos administracijai, darbuotojams, kitoms įstaigoms ir organizacijoms;
- 17.4. profesionalų, efektyvų, patikimą pavesto darbo atlikimą;
- 17.5. padarytas klaidas, aplaidumą ar netinkamą jam priklausančių pareigybinių funkcijų vykdymą, teisių bei kompetencijos viršijimą, konfidencialios informacijos paviešinimą;
- 17.6. dokumentų (žurnalų, kitų formų) saugojimą ir atidavimą į archyvą.

18. Visuomenės sveikatos specialisto pareigos:

- 18.1. užtikrinti asmens duomenų konfidencialumą, neatskleisti, neperduoti ir nesudaryti sąlygų susipažinti su asmens duomenimis nė vienam asmeniui, kuris neturi teisės jais naudotis ir saugoti asmens duomenų paslaptį perėjus dirbti į kitas pareigas ar pasibaigus darbo santykiams;
- 18.2. įtarus, jog mokinys patiria psichologinį, fizinį, seksualinį smurtą ar kitus vaiko teisių pažeidimus, nedelsiant žodžiu apie tai informuoti mokyklos vadovą, vėliau informaciją pateikiant raštu mokyklos bei biuro vadovui;
- 18.3. laiku ir kokybiškai atlikti numatytas funkcijas, vadovautis profesinės etikos principais;
- 18.4. tvarkyti mokinio asmens, įskaitant sveikatos, duomenis vaikų sveikatos stebėsenos informacinėje sistemoje;
- 18.5. tvarkyti mokinio asmens, įskaitant sveikatos, duomenis informacinėje sistemoje, tvirtinant elektroninę tyrimo užsakymo formą, vadovaujantis asmens duomenų tvarkymą reglamentuojančiais teisės aktais;
- 18.6. laiku ir kokybiškai atlikti numatytas funkcijas, vadovautis profesinės etikos principais;
- 18.7. tobulinti kvalifikaciją;
- 18.8. specialistas privalo laikytis darbuotojų saugos ir sveikatos, priešgaisrinės, elektroaugos reikalavimų, žinoti, kokių veiksmų turėtų imtis ekstremalių situacijų atvejais, žinoti ir vykdyti biuro direktoriaus įsakymus, vykdyti visas darbuotojo pareigas, nustatytas biuro darbo tvarkos taisyklėse, Lietuvos Respublikos darbo kodekse, kituose teisės aktuose ir šiame pareigybės aprašyme.

V SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

19. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistai turi vadovautis sveikos gyvensenos nuostatomis, neturėti žalingų įpročių, būti pavyzdžiu mokyklos bendruomenei.

20. Specialistai su pareiginiiais nuostatais supažindinami pasirašytinai arba dokumentų valdymo sistemoje, arba elektroninėmis priemonėmis.

21. Šie pareiginiai nuostatai gali būti keičiami arba pripažįstami netekusiais galios įstaigos vadovo įsakymu.

Susipažinau

Parašas _____

Vardas ir Pavardė _____

Data _____